

Censorformandskabet for læreruddannelsen

Notat

1. juli 2010

Læreruddannelsens kvalitet i forhold til forskning, forsøgs- og udviklingsarbejder er kvalificeret og godt på vej!

Censorerne ved læreruddannelserne giver fine tilbagemeldinger på uddannelsens faglige indhold og uddannelsens anvendelse af forskningsresultater i undervisningen.

Læreruddannelsens censorkorps består af 1.227 ministerielt beskikkede censorer. 689 censorer er ansatte ved læreruddannelserne, mens de 538 censorer kommer fra aftagerområdet. Censorerne fra aftagerområdet skal leve op til de samme kvalifikationskrav som lektorer ved læreruddannelserne, dvs. et uddannelsesmæssigt niveau på mindst kandidatniveau. Langt hovedparten af aftagercensorerne er beskæftigede inden for grundskoleområdet som fx lærere, skoleledere, konsulenter eller i kommunale forvaltninger, ligesom der er censorer fra universiteter og forskningsmiljøer.

Censorindberetninger om uddannelsens indhold og forskningsbasering

Censorerne udarbejder en indberetning efter hver gennemført eksamensforløb. I indberetningen vurderes uddannelsens kvalitet på en række punkter, som censorformandskabet udvælger. I indeværende prøvetermin – maj - juni 2010 – er censorerne blevet bedt om at svare på følgende spørgsmål:

I år ønsker formandskabet særlig indsigt i, hvordan prøverne afspejler uddannelsens intention om i videst muligt omfang at inddrage resultater af nationale og internationale forsknings, forsøgs og udviklingsarbejder, der er relevante for lærerprofessionen og egnede til at udvikle og anvende ny professionel viden jf. Uddannelsesbekendtgørelsens § 17.

Vurder fx ud fra redegørelsen for eksamensgrundlaget, de studerendes opgaver, indsats og selve eksaminationen følgende forhold:

- Litteraturen alder og aktualitet

1

- *Litteraturens art og faglige niveau*
- *Inddragelse af resultater af nationale og internationale forsknings-, forsøgs- og udviklingsarbejde*
- *Andet*

Overvejende positive tilbagemeldinger

Materialet fra årets censorindberetninger viser, at censorerne overvejende vurderer, at uddannelsens faglige indhold er relevant for uddannelsen, og at det har en faglig lødig kvalitet. Ud af 478 besvarelser giver 378 censorer således udtryk for positive vurderinger af uddannelsens indhold.

En censor siger fx følgende i sin indberetning, der er typisk for flere af indberetningernes udsagn:

"Den anvendte litteratures art, faglige niveau og alder var tilfredsstillende. Og med hensyn til aktualitet og "inddragelse af resultater af nationale og internationale forsknings-, forsøgs- og udviklingsarbejde", skal det fremhæves at der var inddraget - og flittigt brugt - den nyeste litteratur som inddrager dette aspekt."

Indberetninger fra 185 censorer – svarende til 40 % af de afgivne indberetninger - forholder sig positivt til uddannelsens inddragelse af resultater af forsknings, forsøgs- og udviklingsarbejder. Undervisningen i læreruddannelsen baseres i vid udstrækning på litteratur, der enten refererer relevant forskning eller er egentlige forskningsrapporter eller undersøgelser af såvel national som international karakter.

Der kan ses forskel fra fag til fag. Det fremgår af censorernes indberetninger, at der er stor forskel på kvaliteten af tilgængelige forskningsresultater. Der er således fag i uddannelsen, der har et ringe grundlag for at vælge et forskningsbaseret indhold, fordi der ikke er udført faglig pædagogisk og didaktisk forskning inden for fagområdet af relevans for lærerprofessionen. En censor formulerer problemet på følgende måde:

"Relevant litteratur inddraget. Forskning og udviklingsarbejde i det sparsomme omfang det forefindes på dansk og relevant udenlandsk."

Forskel på ny og gammel læreruddannelse

Indberetningerne viser, at der er forskel på ny og gammel læreruddannelse. Den nye uddannelse er fra 2007, og de studerende, der blev optaget på denne

afslutter deres tredje studieår i indeværende eksamenstermin. Der er således ikke dimitteret professionsbachelor fra den ny læreruddannelse endnu.

Det er vigtigt, for det er især i den ny uddannelse, at resultater af forsknings, forsøgs- og udviklingsarbejde er blevet et indholdsmæssigt krav til uddannelsen. På samme måde er kravet om, at professionsbacheloren selv skal kunne gennemføre undersøgelser og udviklingsarbejder på grundlag af bevidst valgte videnskabelige metoder først blevet et krav med den nye uddannelse. Dette krav afspejles i særdeleshed i uddannelsens professionsbachelorprojekt, som altså endnu ikke kan dokumenteres.

Censorernes indberetninger kan derfor tages som et udtryk for, at uddannelsen i høj grad er på vej mod de nye krav, der stilles til forsknings- og udviklingsbaseret undervisning. Censorernes indberetninger kan tages til udtryk for, at der er høj kvalitet i uddannelsens indhold og at der foregår en løbende udvikling af uddannelsens undervisning, der afspejler de ændrede krav til uddannelsen.

Censorberetningerne og rejseholdets anbefalinger

Aktuelt diskuteres uddannelsens kvalitet i lyset af Rejseholdets anbefalinger om læreruddannelsen (anbefaling 1)¹. Rejseholdet anbefaler, at uddannelsen forskningsbaseres, og at den i højere grad funderes på dokumenteret viden. Det bemærkes, at Rejseholdet bl.a. bygger sin analyse på en mindre undersøgelse gennemført i vinteren 2010 af DPU². Heri undersøges uddannelsens indhold gennem analyser af litteratur fra udvalgte læreruddannelsesinstitutioner. Undersøgelsens forfattere tager selv forbehold for reliabilitet, dvs. sikring af undersøgelsens resultat ved gentagelse.

Censorernes indberetninger kan dermed rejse berettiget tvivl om en del af grundlaget for Rejseholdets anbefaling. Censorernes vurderinger og sammenskrivninger er dog ikke et udtryk for en forskningsvalid viden. Der er tale om vurderinger, men omfanget af materialet peger på, at der er behov for at kvalificere grundlaget for Rejseholdets anbefalinger vedrørende

---

1

Rapport B: Baggrundsrapport til Fremtidens folkeskole - én af verdens bedste. Anbefalinger fra Skolens rejsehold. Udgivet af Styrelsen for Evaluering og Kvalitetsudvikling af Folkeskolen (Skolestyrelsen) for Skolens rejsehold, juni 2010.

² Komparativt studium af indholdet i læreruddannelser i Canada, Danmark, Finland og Singapore – Rapport til Regeringens Rejsehold, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Aarhus Universitet, april 2010, Jens Rasmussen, Martin Bayer og Marianne Brodersen.

Censorformandskabet for læreruddannelsen

Notat

læreruddannelsen. Censorernes indberetninger peger på, at uddannelsens undervisere responderer meget hurtigt på en ny lov, og at kvaliteten af uddannelsens indhold og forskningsbaseret i høj grad afspejler de nye krav, der er til uddannelsen.

Vi stiller gerne censorformandskabets datamateriale til rådighed for interesserede.

Med venlig hilsen

Niels Grønbæk Nielsen
Formand i Læreruddannelsens
censorkorps

Hans Krab Koed
Næstformand i læreruddannelsens
censorkorps